www.kurdistannet.org
15-3-2003 22:56

هەڵەبجە، دوا پانۆرامای سەدەی خوێن و برین

ئاكۆ ئەلیاسی

(١)
پێناسە ی شار:
خە ڵكە ئە مرۆ،
من شابە یتی چە مە رانە ی
سیاچە مانی. . .
چە م بە گریانم
زمردەخە نە ی مناڵێكی
خە ڵوزاوی
پێتە ختی
وڵاتی پە پوولە و
خۆشە ویستیم،
پە یكە رێكم،
لە پێش چاوی هە موو دونیا
ڕمق هە ڵاتووە
دەست و پە نجە م،
من چیرۆكی كۆنی مێژووم
خە ڵكی وڵاتی (زمردەشت و ئاهۆرام)
من شە هیدی. . .
بە رهە می بیری مرۆڤم!
من هە ڵە بجە م!
(٢)
هە ڵە بجە دەبێ بە كارەسات:
ئالێرەدا (١)
لە سە ر سینگی ئە م ئاخە دڵ
كە بە خوێنی من و تۆ و ئە م و ئە و و
هە رهە موومان
سە ردێڕی "بە هە شتی"
ئە م دنیایە ی پێ بە خشراوە
چڕمدووكە ڵ هە ڵ دەستێت و
لە وڵاتی گوڵ و پە پوولە و كلزیوە
ئە بێ بە هــە ور
ئا لێرەدا،
چە خماخە ی گر لێ ئە درێت و
لە وڵاتی (ژین و ژیار)
ئاگری مە رگ دائە بارێ
ئە مرۆ لە وڵاتی خۆر و نێرگزمجاڕ،
ژان بارانە و ژین قڕانە و
لە م دەقە رمش،
لە ڕۆژئاوای (مە ستی قازانج)
ڕۆژی ماچ و
كە ڕنە ڤاڵی ئاژەڵە و
پە یمانە ی شە رابی سوور لێك دەدرێ!
خە ڵكە ئە مرۆ،
دێڵە گورگێك دەترەكێت و
ئە مرۆ "بە عس" لە هە رێمی مافی مرۆڤ!

www.kurdistannet.org
15-3-2003 22:56

دێتە دنیا
دەێتە ئە ژدیهایە کی دووسە رو هــار
دەم و لە وس خوێناوی و نە وسن
زمان ئاوساو لە ژار
١٦ی ئادارە و
ئە مرۆ
ئاسمانە کە ی لە مە ر ئێمە
ڕەهێڵە ی گڕ، ڕەهێڵە ی سە م وەکوو باران،
ئێجگار بە خوڕ
دەبارێنێ!
زەوی دەبێ بە گڕکان و یە کجێ دەکوڵێ
نە ك تە نیا گیان،
"سروشت ئە مرێ"
"گاڵتە نامە ی مافی مرۆڤ!"
بۆنی مە یتی ساردەوەبووی لێ هە ڵ دەستێ
لە ش و لاری مرۆڤی کورد
وەکوو مۆمێك، لە تە نیایی دڵی شە وا
دەتوێتە وە و
تۆفانی مە رگ، لێی هە ڵ دەکا
خوا شێت دەبێ پە شیمانی دلی دەگرێ و
لە حە ژمە تا
خۆی ون دەکا
لە کە وشە نی ترس و تۆقین
لە کە وشە نی مە رگ و هیوا،
لە گۆڕەپانی دووکە ڵ و لە ش سووتانا
تە نیا و تە نیا،
هە ر هاوار و ناڵە ی کوردە،
لە نێو بازنە ی مە رگ و مانا،
خۆی نادۆڕێ و
لە ئاست مە رگدا
چۆك دانادا و
سە ر شۆڕ ناکا!
(٣)
ئێستاکە شار هە ربێ دەنگی و شە ش دڵۆپ فرمێسك هاو دەمێتی:
ئێستاکە شار
هاواری سووتاوی تە رمی
شە هیدێکە و
لە سە رشانی "سلێمانی و مە هاباد و دیار بە کر و قامیشلی یە"
"دیجلە و فورات" دەستە خوشکی
پرچ براون و
کۆڕی شینی بۆ ئە گێڕن
ئێستاکە شار
لە (ئادارەوە)
دەبێت بە باڵای ئازار
هە ر خۆی بۆ خۆی
دە بێ بە وێنە کێش و
ڕەنگی فلچە و نمای خە مینی تابلۆکە ی،
هە ردووکە ڵ و هە ر پە پوولە ی باڵ سووتاوی
بە گڵگیری ئاسمانە وە

کڕ و کپ و مت وەستاوە و
پرچی سووتێنراوی بە هـاڕ!
بـە ڵــێ. . . .
ئێستاکە شار
دەم و چاوی
بە دووکەڵ و خۆڵە مێش و
خوێن ئە شوات و
هە ر بە زمانە سووتاوەکە ی
خۆی دێتە دەنگ:
" خە ڵکە ئە مرۆ
من نزوولە و تکا و ناڵە ی
دوایین نیگای
پانۆرامای گۆمی خوێن و
سە دمی زام و برینم و
تە نتە نە ی جە ستە ی ئە وگلری
شێعری سووری لە تاراوگە
بە جێ ماوم!
من دەمە وێ خۆم بە تاڵی پرچی زێڕی
خور هە ڵواسم و
قومێك بە فری چیای ئە وین
بخۆمە وە و
لە سە ر باڵی تە نکی هە ورل
نیگای سووتاوی گلێنە م
بە دەوری خۆم دا بگێڕم و
پڕ بە گە ڕوو بقیژێنم،
بە ڵام کە چی،
سنوور دەنگم ئە خواتە وە و
بی هێز ئە بێ دوا هە نگاوم"
(٤)
ویژدانی خە وتوو لە بۆنی سووتاوی شار، وەخە بە ر دێ:
ئێستا زمانە ناڵە کان
ئێستا چاوە خە واڵووەکان
تـاك و تـە را
لێرە و لە وێ
دەیانە وێ:
ناوی شار و ڕەنگی شار و
دەنگی شلریان
بە رگوێ کە وێ!
(٥)
شار دەبێ بە مێژووی بـرین :
ئە مرۆ ئیدی هە ڵە بجە،
زامی جە ستە ی نوێی مێژووە و
لە قوتابخانە،
لە زانستگا،
لە کۆنگرەی بیر و ویژدان،
لە جاڕنامە ی مافی مرۆڤـدا!
لە کارگە کانی کیمیا و
لە نێو مێژووی هە موو گە لان،
پرسیاری سووتاوی کوردە و

www.kurdistannet.org
15-3-2003 22:56

وه‌ڵامه کان له ئاستی دڵ
شه رمه زار و دۆش داماون،
ده‌ست و په نجه ی
سووتێنراوی ئازادی یه و
له بارگای خوا و مێژوو دڵ
پرمه ی گریانی هه ناون!
(٦)
دوا په یامی شار:
چی بێ دیاری ئه م سه ده‌یه
بۆ ٢٠٠٠ ؟
بۆ پێشوازی له سه دمی نوێ؟
ئێستاکه شار
دوایین دێری ئه م ڕۆمانه
بێ کۆتایی و گوماناوی یه
تراژیدی یه و
شه هیدستانی دوا هه ناسه ی
سه دمی زامه
له گه ڵ ژانی زامه کانی
پڕ به گه ڕوو هاوار ده‌کا:
هانێ مرۆڤ!
هانێ یا سا!
هانێ گوێچکه ی که ڕی ویژدان!
هانێ ئه وه‌تا پێناسنامه م:
من هه ڵه بجه م
من پێنج هه زار
هه ناسه ی خنکاوی
ڕێگای عه شق و ئازادیم و
من دوادیاری
سه دمی ژانم،
من ئه و عه شقه قه قنووسی یه م،
نه ده‌مرم و
نه هه رگیزیش
سارێژ ده‌بن
زامه کانم!

١٦. ٣. ٢٠٠٠

www.kurdistannet.org
کوردستان نێت